

Poštovani Prijatelji i poštovane Prijateljice,

hvala Vam najljepša što ste me pozvali na ZeGeVege, 1. hrvatski festival održivog življenja. Izuzetna mi je čast biti danas ovdje s Vama.

Već godinama, rekla bih od samih početaka postojanja udruge, s velikom pozornošću pratim aktivnosti i djelovanje istinskih animalista okupljenih u Prijatelje životinja te stoga mogu zaključiti da se malo koja civilna inicijativa u Hrvatskoj može pohvaliti s tolikom količinom radne energije, entuzijazma, upornosti i, što je iznimno važno, s tolikim brojem iznimno kvalitetnih projekata. Bez obzira na to radi li se o hitnoj reakciji i intervenciji potaknutoj, nažalost, nekim od aktualnih okrutnih i bezobzirnih postupaka prema životinjama ili pak o nekom projektu sa strateškim, dugoročnijim predznakom poput ovoga Festivala na kojem smo se okupili, Prijatelji životinja sve svoje aktivnosti realiziraju odlično pripremljeni, s točno određenim ciljevima i zahtjevima zbog čega su danas, nakon sedam godina uspješnog postojanja, jedna od najprepoznatljivijih i najprisutnijih udruga u Hrvatskoj. Zbog svega toga smatram da mogu bez ikakvog pretjerivanja zaključiti da Prijatelji životinja stoje uz bok najpoznatijim, najznačajnijim i najutjecajnijim svjetskim udrugama za zaštitu životinja.

Da Prijatelji životinja razmišljaju i djeluju holistički najbolje dokazuje ZeGeVege Festival koji u sebi ujedinjuje animalistički i tzv. ekološki pristup problematici globalne, regionalne, nacionalne i lokalne degradacije prirode i okoliša. To je iznimno značajno, jer samo zajednički možemo postići nužnu kritičnu masu u društvu koja je nužan preduvjet za pokretanje promjene. I stoga je dobro da se na ovakvoj manifestaciji ne radi na isticanju razlika koje postoje između aktivista/ica za zaštitu okoliša i aktivista/ica za prava životinja, već na pronalaženju sličnosti i na prevladavanju razlika. Jer ciljevi su nam zajednički – spas ozbiljno poljuljane ekološke ravnoteže te prihvaćanje svijesti o ljudskoj vrsti kao tek jednoj od mnogobrojnoj vrsta na Zemlji, vrsti koja dijeli sudbinu svih drugih vrsta u čarobnom lancu ekosustava, iako to zbog svoje umišljene veličine i bahatosti već stoljećima poriče.

Današnja kriza okoliša izravna je posljedica patrijarhalnog načina razmišljanja koji već tisućljećima obilježava civilizaciju u kojoj živimo. Taj se patrijarhalni model razmišljanja svodi na binarni odnos Ja – Drugi, gdje sam Ja ono što je povlašteno, ono koje upravlja i gospodari svime onime što je Drugo, a to su ne samo cijeli prirodni svijet uključujući biljke i životinje, već i mnoge skupine Drugih iz svijeta ljudi – žene; nebjelačke rase; siromašnije klase; nacionalne, seksualne, dobne i druge manjine; osobe s invaliditetom... Taj mentalitet gospodara kojem je dopušteno ili čak prirodno da beskrupulozno i bezgranično iskorištava Druge upravo je i doveo do današnje žalosne

situacije ugroženog okoliša i devastirane prirode. Iako je taj svjetonazor prisutan već tisućljećima, ipak je početak svojeg užasavajućeg vrhunca doživio s početkom tzv. industrijske revolucije kada se svjetska paradigma ili osovina oko koje se okreće svijet s vjerske preobrazila u gospodarsku ili tržišnu paradigmu. Novac danas doslovce okreće svijet, a da bi se stvorio novac potrebno je što više proizvoditi stvari i bića koja su postala predmeti. Da bi takav sustav koji se temelji na stalnom rastu proizvodnje mogao opstati, potrebno je da ljudi kupuju stvari i predmete, da stalno žude za novim proizvodima, da umjesto ljudskih bića budu ne kupci, već potrošači. To je konzumerizam – proizvesti, kupiti, potrošiti i uništiti znatno više od onoga što nam je doista potrebno, a nažalost, svi smo mi, ili gotovi svi mi koji živimo u ovoj civilizaciji čvrsto utkani u tu neraskidivu mrežu proizvodnje, potrošnje, bankovnih kredita koji nam omogućavaju kupnju i reklama koji u nama stvaraju lažnu žudnju. Htjeli - ne htjeli pretvoreni smo u potrošače, u konzumente koji kupuju da bi kupovali, da bi potrošili i imali i ono što im treba i ono što im ne treba....

Najužasniji aspekti tog zastražujućeg modela vidljivi su u proizvodnji i potrošnji, rekla bih traćenju i rasipanju hrane... Suvremena poljoprivreda, u koju ubrajam konvencionalnu poljoprivredu i farmški uzgoj životinja, danas je jedan od najvećih onečišćivača i uništavatelja okoliša. Osim što nepregledna polja i stočarski kapaciteti svakog dana od uvjetno rečeno netaknute prirode uzimaju sve veće prostore kako bi se na relativno malenom području proizvele što veće količine plodova i mesa, ti se prostori natapaju ogromnim količinama umjetnih gnojiva, herbicida i pesticida. Time se nepovratno zagađuje tlo, koje potom daje otrovnu hranu, i voda, koju punu arsena i teških metala svakodnevno unosimo u organizam. Masovna poljoprivreda i stočarstvo veliki su zagađivači i zraka putem oslobađanja velikih količina metana iz biljaka i životinja i njihova izmeta – jednog od najagresivnijih stakleničkih plinova; kroz emisije plinova koje nastaju izgaranjem fosilnih goriva kojima se pokreću strojevi na poljima i farmama; ali i kroz otrovne plinove koji su nusprodukt proizvodnje tona i tona umjetnih gnojiva, pesticida i herbicida... Zagovornici konvencionalne poljoprivrede i farmškog stočarstva često upozoravaju da sa sadašnjom populacijom ljudskog stanovništva na zemlji nije moguće nahraniti svijet bez masovne proizvodnje hrane kakvu omogućava samo, tvrde, konvencionalna ili masovna poljoprivreda i stočarstvo, odnosno da tzv. ekološka poljoprivreda i eko uzgoj životinja koji su suprotnosti konvencionalnoj poljoprivredi i stočarstvu ne mogu proizvesti dovoljnu količinu hrane za toliki broj stanovnika. I jest, činjenica je da je ljudska populacija na Zemlji premašila tzv. prihvatne kapacitete Zemlje, ali je isto tako točno da kultura ili nekultura konzumerizma koju potiču velike multinacionalne kompanije stvara lažne potrebe koje su posebno izražene u potrošnji hrane. A to nipošto nije u održiva prehrana stanovništva. Sigurna sam da malo tko od nas koji smo se danas ovdje okupili nije barem jednom kupio veću količinu hrane no što mu je bilo stvarno potrebno, da svatko od nas nije barem jednom

dnevno ili tjedno konzumirao hrane više no što mu je bilo potrebno ili bacio nepojedenu hranu u smeće ili, ukoliko je ekološki osvješteniji, u kompostište. Takvo traćenje i rasipanje iznimno instrumentalizirane hrane svakodnevica je velikog broja ljudi u Hrvatskoj, ljudi u Europi i Sjevernoj Americi te u svim drugim bogatijim državama svijeta.

A to znači da je odgovornost i na svima nama, a ne samo na vladama i parlamentima koji donose odluke i zakone kojima se ide na ruku krupnom kapitalu koji uvijek za cilj ima stjecanje profita, a ne dobrobit ljudi, a još manje planete.

Stoga umjesto da kupujemo velike količine masovno proizvedene hrane kojima se ne truju samo ljudi, već i priroda, možemo kupovati manje količine kvalitetnije i za okoliš prihvatljivije, ekološki proizvedene hrane koju nećemo svakodnevno bacati u smeće, pa čak ni u kompostište. Ekološki proizvedena hrana je hrana koja nije proizvedena korištenjem umjetnih gnojiva, kemijskih herbicida i pesticida, hibridnog ili GMO sjemena. Takva hrana nije proizvedena korištenjem fosilnih goriva ili instrumentaliziranjem farmskih životinja naguranih u sićušne kaveze ili boksove u kojima se rađaju i umiru... Nužno je da osvijestimo mehanizme na kojima počiva konzumerističko, globalizirano društvo u kojem živimo, da odlučimo da nećemo biti uhvaćeni u zatvoreni čarobni krug bezrazložne kupovine i potrošnje te da na taj način profitno orijentirane multinacionalke koje stoje iza gotovo svakog 'moram imati' proizvoda više neće upravljati našim životima i životima svih onih iz one najveće skupine Drugih - životinja.

Ta je odluka, između ostalog, potaknuta ne samo emocijama ili prkosom, već i racionalnim motivima - željom za zdravijim i po okoliš manje štetnim načinom života, ali i željom da se racionalnije ponašamo sa svojim novcem. Jer su već davno mudri ljudi shvatili da nismo dovoljno bogati da bismo kupovali jeftino i nekvalitetno.

Ovakve se promjene ne moraju, a vjerojatno se i neće dogoditi odjednom ili preko noći, ali već sama spoznaja da količina stvari koju imamo oko sebe ne može povećati naše zadovoljstvo ili životnu sreću, jest korak u pravom smjeru. U tom smislu pozdravljam ideju koja stoji iza ovog Festivala i nadam se da će to biti ne samo prvi ZeGeVege festival, već poticaj za organizaciju sličnih manifestacija. Time se, prema mojem dubokom uvjerenju stvara potrebna kritična masa za toliko nam nužnu promjenu.... Od srca želim veliki uspjeh ovom Festivalu, ali i svim drugim aktivnostima organizatora – udruge Prijatelji životinja te se veselim našoj budućoj suradnji.

Hvala Vam još jednom svima na pozornosti!